

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 121/14
Λουξεμβούργο, 10 Σεπτεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-34/13
Monika Kušionová κατά SMART Capital a.s.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει το περιεχόμενο της προστασίας των καταναλωτών σε περίπτωση συστάσεως εμπράγματης ασφάλειας επί της οικογενειακής στέγης

Δεδομένου ότι το δικαίωμα στον σεβασμό της κατοικίας συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τον εθνικό δικαστή κατά την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές

Η οδηγία 93/13/CEE αντικείμενο έχει την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών οι οποίες αφορούν τις καταχρηστικές ρήτρες στις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ ενός επαγγελματία και ενός καταναλωτή¹.

Το 2009, η M. Kušionová συνήψε με την SMART Capital σύμβαση καταναλωτικής πίστωσης για ποσό ύψους 10 000 ευρώ. Προς εξασφάλιση της απαιτήσεως συστήθηκε εμπράγματη ασφάλεια επί της οικογενειακής στέγης της. Ακολουθώντας, η M. Kušionová άσκησε αγωγή κατά της SMART Capital με αίτημα να κηρυχθούν άκυρες η πιστωτική σύμβαση και η σύμβαση συστάσεως εμπράγματης ασφάλειας επικαλούμενη τον καταχρηστικό χαρακτήρα των συμβατικών ρητρών που την συνέδεαν με την επιχείρηση αυτή.

Στο πλαίσιο αυτό, το Krajský súd v Prešove (περιφερειακό δικαστήριο του Prešov, Σλοβακία), επιληφθέν σε δεύτερο βαθμό, υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η συμβατική ρήτρα περί επισπεύσεως εξώδικης εκτελέσεως επί ακινήτου επί του οποίου έχει συσταθεί εμπράγματη ασφάλεια έχει καταχρηστικό χαρακτήρα. Περαιτέρω, το εθνικό δικαστήριο επισημαίνει ότι η ρήτρα αυτή παρέχει στον πιστωτή τη δυνατότητα να επιτύχει την εκτέλεση της συσταθείσας εγγυήσεως χωρίς την παρεμβολή δικαστικού ελέγχου.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι ο Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ ορίζει ότι οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Ο Χάρτης προβλέπει επίσης το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής. Οι επιταγές αυτές διαπνέουν την εφαρμογή της οδηγίας.

Όσον αφορά την ενεργοποίηση εγγυήσεων που συνοδεύουν τις συναπτόμενες με καταναλωτές δανειακές συμβάσεις, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η οδηγία δεν περιέχει καμία αναφορά σχετική με την εκτέλεση εμπράγματων ασφαλειών. Πάντως, υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να καθοριστεί, σε κατάσταση όπως η επίμαχη της κύριας δίκης, σε ποιον βαθμό καθίσταται πρακτικά αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερής η εφαρμογή της προστασίας που απονέμει η οδηγία.

Εν προκειμένω, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η σλοβακική νομοθεσία προβλέπει, αφενός, ότι η πώληση με πλειστηριασμό μπορεί να αμφισβητηθεί εντός προθεσμίας 30 ημερών από τη γνωστοποίηση της επισπεύσεως της εκτελέσεως της εμπράγματης ασφάλειας και, αφετέρου, ότι το πρόσωπο το οποίο αμφισβητεί τους όρους της πώλησεως αυτής διαθέτει προθεσμία 3 μηνών μετά την κατακύρωση προκειμένου να ασκήσει μέσα ένδικης προστασίας.

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95, σ. 29).

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τα οποία οι καταναλωτές έλκουν από την οδηγία, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίζουν προστατευτικά μέτρα κατά τρόπο ώστε να παύσει η χρησιμοποίηση ρητρών χαρακτηριζόμενων ως καταχρηστικών. Προς τον σκοπό αυτό οι εθνικές δικαστικές αρχές και τα εθνικά διοικητικά όργανα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη, μολονότι διατηρούν το δικαίωμα επιλογής των κυρώσεων που ισχύουν για τις παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης, οφείλουν ιδίως να μεριμνούν ώστε οι κυρώσεις αυτές να έχουν αποτελεσματικό, ανάλογο και αποτρεπτικό χαρακτήρα.

Όσον αφορά τον αποτελεσματικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα, προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια διαδικασίας εξωδικαστικής εκτελέσεως εμπράγματος ασφάλειας, το αρμόδιο εθνικό δικαστήριο δύναται να διατάξει τη λήψη κάθε προσωρινού μέτρου απαγορεύοντος τη συνέχιση της εκτελέσεως της πωλήσεως κατά τον τρόπο αυτό.

Όσον αφορά τον ανάλογο χαρακτήρα της κυρώσεως, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο γεγονός ότι το πράγμα επί του οποίου έχει συσταθεί η εμπράγματος ασφάλεια είναι το ακίνητο το οποίο αποτελεί την οικογενειακή στέγη του καταναλωτή. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης, το δικαίωμα στον σεβασμό της κατοικίας είναι θεμελιώδες δικαίωμα κατοχυρωμένο βάσει του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων, το οποίο οφείλει το εθνικό δικαστήριο να λάβει υπόψη κατά την εφαρμογή της οδηγίας.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο καταλήγει στη διαπίστωση ότι η δυνατότητα του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου να λάβει κάθε προσωρινό μέτρο ενδέχεται να αποδειχθεί μέσο κατάλληλο και αποτελεσματικό προκειμένου να παύσει η χρησιμοποίηση καταχρηστικών ρητρών, όπερ απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582